

Vondráček ODHALÍ: USA riskují nový Irak! 6000 Čechů v pasti na Blízkém východě

4.3.2026 - Libor Vondráček | Strana svobodných občanů

Úvod: válka, Česko a tisíce uvázaných turistů.

Debata, kterou v Událostech, komentářích vedla moderátorka Tereza Řezníčková, se odehrávala na pozadí čtvrtého dne války na Blízkém východě po společných útocích Spojených států a Izraele na Írán a následné iránské raketové a dronové odvetě. V regionu se podle systému Drozd nacházelo kolem 6400 registrovaných českých občanů, uzavíral se a znovu otevíral vzdušný prostor, rušily se linky a vláda spouštěla armádní i pronajaté repatriční lety z Egypta, Jordánska a Ománu

Ve studiu proti sobě usedla poslankyně STAN Barbora Urbanová a na dálku se připojil poslanec za Svobodné a místopředseda výboru pro evropské záležitosti Libor Vondráček. Jejich spor se rychle posunul od konkrétní pomoci turistům k širší otázce, jak Česko zvládá krizovou komunikaci a jak má v neklidném roce 2026 vypadat zahraniční politika malého státu.

Vondráček: stát dělá, co může, kapacity jsou omezené

Na úvodní otázku, jak Česká republika zvládá reakci na rychle se vyhrcojící situaci, odpověděl Libor Vondráček obhajobou vlády a státního aparátu. Popsal, že na jednání jejich poslaneckého klubu vystoupil ministr obrany, který poslance informoval o intenzivní koordinaci mezi resorty obrany a zahraničí. Podle Vondráčka dělají „všichni, co mohou“, zásadním limitem jsou ale uzavřené vzdušné prostory v řadě států a omezená možnost plavby lodí, takže návrat domů je logisticky složitý a často riskantní i pro samotné turisty.

Vondráček připomněl, že Spojené arabské emiráty a další státy Perského zálivu se staly oblíbenou destinací posledních let, takže počet Čechů v oblasti není malý. I on sám prý dostává žádosti od zoufalých rodin, aby pomohl s kontakty či informacemi, ale naráží na stejná omezení jako vláda: uzavřené nebe, přetížené linky a omezené kapacity armádních letounů typu Casa a airbusů, které ministerstvo obrany nasadilo k repatriaci.

Z jeho slov se vinul hlavní apel: kdo může, ať do oblasti nyní necestuje, aby si „nepřidělával starosti“. V době, kdy do Prahy dorazil první armádní speciál z Jordánska a další lety z Ománu a Egypta se chystaly na noc a ráno, se tak snažil veřejnost spíše uklidnit než vyvolávat dojem, že stát situaci nezvládá.

Spor o komunikaci: systém vs. „telefon na premiéra“

Barbora Urbanová postavila proti Vondráčkovu popisu limitů státní moci tvrdou kritiku vládní komunikace. Připomněla, že o víkendu a v pondělí ráno podle ní prakticky neexistovala srozumitelná strategická komunikace státu, lidé v hotelích v Dubaji či na přestupních destinacích v regionu sledovali Českou televizi a rozhlas, ale ministra zahraničí v klíčových hodinách neviděli.

Urbanová argumentovala, že právě takové chvíle ukazují, jak chybí centrální útvar strategické komunikace, který koalice po nástupu k moci zrušila bez adekvátní náhrady. Podle ní by systém typu Drozd mohl být rozšířen i o notifikace a praktické návody, nejen o suché sdělení „zůstaňte na místě a zachovejte klid“. Připomněla i konkrétní dotazy lidí na léky nebo délku pobytu v odříznuté destinaci – témata, která by podle ní měl stát aktivně řešit, místo aby je nechal na improvizaci jednotlivců.

Do debaty vnesla i symbolický motiv „covidových časů“, kdy premiér oznamoval v televizi ceny taxíků k hranicím. Také nyní jí vadilo, že Andrej Babiš se chlubí telefonáty s jednotlivými občany, čímž podle ní vzniká dojem, že bez kontaktu na předsedu vlády se člověk nedostane domů. Urbanová žádala systémová řešení, ne osobní mikromanagement.

Vondráček na tuto kritiku reagoval s tím, že by z celé situace nerad dělal politikum. Připomněl, že v minulých letech stát investoval „miliony a desítky milionů“ do strategické komunikace a že pokud by byla tak skvělá, jak se prezentovalo, lidé by už dávno věděli, jak se v podobných krizích chovat. Zmínil i příručku „72 hodin“, která má občany naučit připravit se na mimořádné události, a naznačil, že její pozdní vznik a slabý dopad nejsou vinou současné vlády.

Současně ale zůstal ve stejné linii: i kdyby u moci byla jiná garnitura, zásadně lépe by podle něj situaci nezvládla, protože fyzické kapacity repatričních letů a omezení v regionu by zůstaly stejné.

Zahraniční politika: mezinárodní právo, Írán a Spojené státy

Debata se pak stočila k otázce, zda má Sněmovna přijmout usnesení, které by výslovně podpořilo české spojence, zejména Spojené státy a Izrael, a jasně se postavilo k útokům na Írán. Občanská demokratická strana se o takové usnesení pokusila, ale poslanci ho ani nezařadili na program schůze.

Vondráček odmítl, že by vláda potřebovala od ODS rady, jak dělat zahraniční politiku, a tvrdil, že výsledky posledních týdnů a měsíců – zejména zlepšení vztahů se Spojenými státy – jsou viditelné samy o sobě. Podle něj mezinárodní hráči nepotřebují sledovat, jak se česká Sněmovna hádá o rezolucích, zvláště v době, kdy už nyní kvůli době jednání leží ve Sněmovně řada odložených zákonů.

Na otázku, zda Česká republika stojí za Spojenými státy a Izraelem, odpověděl s odkazem na programové prohlášení vlády: v první řadě prý stojíme za mezinárodním právem a suverenitou států, což podle něj platí jak pro Ukrajinu, tak pro aktuální konflikt s Íránem. Pokud Spojené státy mezinárodní právo neporušily, nemusejí se podle něj ničeho bát, ale Česká republika nemá potřebu to zvláště deklarovat novým usnesením.

Zároveň varoval před „preventivními útoky“ a připomněl zkušenost z roku 2003, kdy americký ministr zahraničí Colin Powell ve Valném shromáždění OSN obhajoval invazi do Iráku údajnými zbraněmi hromadného ničení. Obával se, aby se podobný narativ nestal znovu záminkou pro vojenské operace, které by jinak těžko hledaly oporu v právu, a aby se na tento příklad neodvolávaly i jiné mocnosti, které by chtěly ospravedlnit své zásahy.

Na doplňující dotazy, zda existuje uvnitř vládního uskupení a spřízněných stran – ANO, Motoristé, SPD – jasná společná linie k íránskému konfliktu, připustil, že programové prohlášení otázku Íránu výslovně neřeší a vyprofilovaná pozice zatím neexistuje. Podle něj ale může být Česká republika spolehlivým spojencem Spojených států v rámci NATO, a přesto upozorňovat na možná porušování mezinárodního práva – a že zaznívání takových hlasů v české debatě považuje za užitečné.

Urbanová: svět nečeká, až se koalice shodne

Barbora Urbanová využila Vondráčkova přiznání, že vláda nemá k Íránu pevně formulovanou politiku, k širší kritice. Podle ní to není „přítomná otázka“ jen v programovém prohlášení, ale realita, která ovlivňuje ceny plynu a ropy, rozpočty domácností, bezpečnost Evropy i tlak na obranné rozpočty.

Připomněla, že i válka na Ukrajině, kterou Rusko dál vede a při níž umírají civilisté, nebyla v programových dokumentech předem popsána, ale Česko se muselo rychle zorientovat a zaujmout

jasný postoj. Kritizovala současnou vládu, že navrhuje snížení rozpočtu na obranu právě ve chvíli, kdy se situace na Blízkém východě vyhrocuje a ruská agrese neskončila.

Zároveň zdůraznila, že nechce po 108 vládních poslancích jednotu v každém detailu, ale očekává jasnou, srozumitelnou „českou pozici“ v nebezpečném světě roku 2026. Odmítla jakýkoli náznak sympatií k iránskému režimu, který označila za zrádný a odpovědný za vraždění vlastních občanů, ale současně upozornila, že veřejnost ani poslanci nemají dost informací, aby mohli definitivně posoudit odůvodněnost americko-izraelského útoku.

Urbanová vidí problém i v tom, že kabinet nedává prostor plnohodnotné parlamentní debatě o tak zásadních otázkách. Připomněla, že koalice neumožnila zařazení bodu k Blízkému východu na program, zatímco Sněmovna podle ní „hodiny“ řeší symbolické dny a dílčí novely, jako byl například bod o týrání zvířat. Její výtky mířila k tomu, že místo seriózní debaty o válce a dopadech na české občany se poslanci věnují vedlejším tématům.

Naslouchání a realita cen: co Sněmovna může a nemůže

Moderátorka v závěru připomněla výzvu prezidenta, aby si poslanci víc naslouchali. Vondráček trval na tom, že debata ve Sněmovně probíhá – jen ne v podobě samostatného bodu, ale v rámci projednávání programu, což označil za „folklor“, kdy se u bodu o programu mluví o všech možných tématech.

Znovu citoval programové prohlášení: Česká republika bude důsledně hájit mezinárodní právo a suverenitu států, podporovat diplomatické kroky k ukončení války na Ukrajině a eliminovat rizika války v Evropě. Připustil, že válka na Blízkém východě není válkou „v Evropě“, ale princip respektu k mezinárodnímu právu se podle něj vztahuje i na ni.

Současně zchladil očekávání, že vnitrostátní debaty mohou ovlivnit každodenní realitu: ceny benzínu a ropy podle něj porostou bez ohledu na to, zda se o konfliktu bude v českém parlamentu mluvit hodinu, nebo deset hodin. Česko může vyzývat k deeskalaci a usilovat o zprovoznění klíčových tras, jako je Hormuzský průliv, ale rozhodující tahy se dějí jinde.

Záběr z letiště: krizová operace v přímém přenosu

Televizní reportáž po skončení politického duelu přesunula pozornost z abstraktní diplomacie k velmi konkrétnímu obrazu: na čtvrtý terminál pražského letiště právě dorazil první armádní letoun z Jordánska s asi 40 Čechy na palubě. Redaktorka Kateřina Golasovská popsala, že další, větší airbus z Ománu s až stovkou cestujících se čeká v noci a nad ránem má dorazit letoun Casa z Egypta, po dočerpání paliva a výměně posádek se pak stroje vrátí zpět pro další lidi.

Ministr zahraničí Petr Macinka mluvil o „rozsáhlejší operaci než poslat jedno letadlo na jedno místo“, která musí reagovat na počasí, typ letadel i přelety nad jednotlivými státy, a potvrdil, že Česko repatriuje své občany zároveň ze tří zemí. V regionu přitom podle aktuálních dat systému Drozd zůstává přes šest tisíc českých občanů, kteří se postupně snaží dostat domů i s pomocí komerčních letů, například společnosti Smartwings.

Reportáž tak v několika minutách ukázala dvě tváře stejné krize: složité politické hledání postoje mezi lojalitou ke spojencům a respektem k mezinárodnímu právu a vedle toho praktickou snahu dostat v co nejkratší době domů tisíce turistů, kteří se ocitli v regionu, kde opět padají rakety a uzavírají se letiště.

Libor Vondráček v této mozaice vystoupil jako politik, který se snaží zdůraznit omezené kapacity českého státu, varovat před opakováním chyb z irácké války, a přitom se nenechat vtáhnout do

obviňování vlády z totálního selhání. Urbanová oproti tomu tlačila na systémovou přípravu, jasnou „českou“ pozici a silnější roli parlamentu i strategické komunikace. Napětí mezi těmito dvěma pohledy definovalo tón celého pořadu.

<https://svobodni.cz/video/vondracek-odhali-usa-riskuji-novy-irak-6000-cechu-v-pasti-na-blizkem-vycho-de>